

a hol igen nagy szenvedéssel járó alanyi tünetek vannak, amelyekkel úgy sem boldogulhatunk másképen.

Borszéky tr. magáról tudja, hogy hiába való minden elmélet a tüdőlob kezdeti szakában, midőn a torlódás okozta fájdalmak nagyok, — néhány nadály felrakása ér a legtöbbet.

Zeheri tr. is valóságos csudát látott a vérvételtől még akkor is, midőn már annak alkalmazását a tankönyvek nem igen emlegetik. Tüdőlobban oedemát kapott egy beteget, eret vágott rajta, s a már majdnem agonisáló, reggelre teljesen jobban lett.

Marikowszky István kórházi másodorvos közli, hogy a közkórházban az 1890-ik évben ápoltatott 845 beteg. Bejárólag kezeltetett 533 beteg, összesen tehát 1378. A kórházban ápoltak között belső beteg volt 565, — sebesült volt 115, — bőrbeteg volt 50, — szembeteg volt 70, — elmebeteg volt 30, — szülés volt 15. — Százalék szerint jelölve gyógyult a belső betegségesek közül 66.7, javult 9.8, gyógyulatlan távozott 2.6, meghalt 9.7, még pedig tuberculozisan 4.0, egyéb betegséggel 5.7, a sebesültek közül gyógyult 63.4, javult 11.3, gyógyulatlan 7.8, meghalt 3.4, további ápolás alatt maradt 13.4. — A szembetegek közül gyógyult 72.3, javult 17.3, gyógyulatlan távozott 5.7, további ápolás alatt maradt 4.2. — A bőrbetegek közül 86.0, javult 6.0, további ápolás alatt maradt 6.0. — Az elmebetegek közül gyógyult 56.6, javult 13.3, gyógyulatlan távozott 20.9, meghalt 3.3. — A szülésekkel gyógyultan távozott mind a 15. — Összesen gyógyult 68.2, javult 10.4, gyógyulatlan távozott 4.0, meghalt 6.5%; további ápolás alatt maradt 10.3%. — Az ápolási napok száma volt 27584. Egy egyénre esett tehát 32 ápolási nap. Ezen 27584 ápolási napra történt 19189 frt 49 kr. kiadás. Egy egyén ápolásának költsége tehát került 69 krba naponként és 22 frt 08 krba összes ápolási ideje alatt, melyből a napi élet-

mezésre esik 23.₈ kr., a gyógyszerekre pedig 6.₆ kr. Vagyis egy egyén 22 frt 08 krnyi ápolási költségéből 7 frt 61 kr. esett az élelmezésre és 2 frt 11 kr. a gyógyszerre. Legnagyobb volt a betegek száma márczius hónapban: 169, legkisebb szeptember hónapban: 109. Az egyes napi létszámra nézve legtöbb beteg volt február hó 20-án, a mikor a napi létszám volt 102, — a legkisebb napi létszám volt szeptember hó 23-án: 58. — Összehasonlítva a múlt évvel, ápoltatott 12 beteggel több. Gyógyult 2.₁%-kal több, javult 4.₈%-kal kevesebb, gyógyulatlanul elbocsájtott 0.₆%-kal több, meghalt 0.₃%-kal több mint az előző 1889-ik évben.

Műtét végeztetett 22 tályognyítás, 1 gyomor és 6 hólyagkimosás, 5 foghúzás, 3 izzó vassal égetés, 6 gypszkötéssel együtt 106. Ezek között nagyobb műtét volt 64, a. m.: csontkítás 4, csont-kikaparás 1, képző műtét 7, kiirtás 9, kikanalazás 1, tágitás 1, felhasítás és lebeny eltávolítás 2, visszahelyezés 3, hályog-kivonás 16, szivárványhártya kimetszés 10, tokszétmetszés 4, csapolás 2, idegen test eltávolítás 1, fordítás s kihuzás 2, lefejezés 1. A műtétek közül végzett dr. Schürger József cs. és kir. tüzérségi főorvos ur kettőt, dr. Szabó Károly ur 3-at, dr. Marikovszky másodorvos 24-et, dr. Löcherer igazgató 77-et. A 64 nagyobb műtétből gyógyult 61, további ápolás alatt maradt 3.

Török tr. a gyakorlatában előfordult megbetegedések statisztikai adataként közli, miszerint a múlt 1890-ik évben légzőszervi bajokkal kezelt 384 beteget. Ezek között volt 34 tüdőlobos és 179 légesőhurutos, 30 gége hurutos. Vérkeringési szervek bajaival 40 beteget. Ezek között legnagyobb számmal volt (12) ideges szívdobogással. Az emésztő szervek bajaival látott 399 beteget. Ezek közül 73 gyomorhurutot és 75 belhurutot. A húgyszervek bajai közül 32 fordult elő gyakorlatában, közöttük 11 húgyesőta-